

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sža/3/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013201330
Dátum vydania rozhodnutia:	12.03.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1013201330.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a z členov JUDr. Eleny Bertothyovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľa S. Z., narodeného XX. M. XXXX, bez cestovného dokladu, ID osoby: XXXXXX, štátneho príslušníka Afganskej islamskej republiky (ďalej len „Afganistan“), podľa vlastného udania v krajine pôvodu naposledy bytom Kábul, N., provincia Kábul, aktuálne s miestom pobytu N., zastúpeného Centrom právnej pomoci so sídlom Námestie slobody 12, Bratislava, proti odporcovi Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad, Pivonková 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-122-25/PO-Ž-2013 zo dňa 6. júna 2013, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/41/2013-33 zo dňa 23. októbra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/41/2013-33 zo dňa 23. októbra 2013 v napadnutej časti výroku o neudelení azylu p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym orgánom

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad so sídlom Pivonková 6, Bratislava (ďalej len odporca) rozhodnutím ČAS: MU-122-25/PO-Ž-2013 zo dňa 6. júna 2013 podľa § 13 ods. 1, § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o azyle“) navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky a neposkytol mu doplnkovú ochranu. Rozhodnutie odôvodnil tým, že po vyhodnotení všetkých skutočností dospel k názoru, že v tomto prípade nebola preukázaná opodstatnenosť z obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov či z dôvodov zastavania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, ako to vyplýva z Konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zo zákona o azyle. Opísal zistený stav veci a uviedol, že navrhovateľovo pôsobenie v afganskej polícii nemožno považovať za prejav jeho

politického presvedčenia a teda prípadné následky takého výkonu jeho zamestnania nie je možné podradiť medzi dôvody, ktoré sú obsiahnuté v § 8 zákona o azyle. K prepadu domu (v pakistanskom Peshaware) odporca uviedol, že okrem nepreukázania jeho uskutočnenia ide iba o nepodloženú domnienku navrhovateľa, že k nemu došlo v súvislosti s jeho pôsobením ako policajta. V súvislosti s týmito dôvodmi odporca poukázal na veľký časový odstup od ich údajného uskutočnenia (1996, 2006). K odsúdeniu navrhovateľa hnutím Taliban odporca uviedol, že toto tvrdenie navrhovateľ ničím nepreukázal, pričom zjavne sa údajného výkonu trestu neobával, nakoľko sa v roku 2004 dobrovoľne do Kábulu vrátil. Napriek tomu, že ho následne opustil, dôvodom odchodu bola všeobecná bezpečnostná situácia. K ďalšiemu dôvodu navrhovateľovej žiadosti o azyl (konvertovanie) odporca uviedol, že o jeho prestupe na vieru Cirkvi Ježiša Krista Svätých neskorších dní (ďalej aj „mormóni“) nikto v Afganistane nevie. Výrok o neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi odôvodnil tým, že nebol splnený ani jeden zo zákonných predpokladov jej poskytnutia. Uviedol, že ako mormón nemá reálnu možnosť prezentovať príslušnosť k tejto náboženskej skupine a že mu nehrozí ani výkon trestu smrti (na ktorý mal byť údajne Talibanom odsúdený). Ako odporca uviedol, svoje odsúdenie ničím nepreukázal. Odporca poukázal na skutočnosť, že počas pobytu v Afganistane nebol objektom neľudského či ponižujúceho zaobchádzania a teda mu ani v prípade návratu takého zaobchádzanie nehrozí. K bezpečnostnej situácii v Kábule odporca poukázal na jej podstatné a trvalé zlepšenie. Svoje právne závery doplnil o informácie o krajine pôvodu navrhovateľa, na ktoré sa v rozhodnutí odvolal a ktoré aj identifikoval.

II.

Konanie pred súdom I. stupňa

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ v zákonnej lehote opravný prostriedok zo dňa 11. júla 2013, ktorým sa domáhal jeho zrušenia v celom rozsahu. Uviedol, že v konaní bola preukázaná opodstatnenosť jeho obáv. Poukázal tiež na skutočnosť, že odporca mal možnosť udeliť mu azyl postupom podľa § 9 zákona o azyle, pričom tiež zdôraznil svoj prestup na vieru mormónov. Celkovo namietal nedostatočne zistený stav veci a nesprávne posúdenie veci. K návrhu pripojil kópiu osvedčenia o krste a konfirmácii Cirkvi Ježiša Krista Svätých neskorších dní zo 4. septembra 2011.

Krajský súd vec prejednal a rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie odporcu v časti neudelenia azylu potvrdil a v časti neposkytnutia doplnkovej ochrany ho podľa ust. § 250j ods. 2 písm. c/,d/ Občianskeho súdneho poriadku zrušil a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ vo svojej žiadosti o azyl uviedol tri dôvody: Prvým bola obava z výkonu údajne mu uloženého trestu smrti Talibanom v súvislosti s jeho prácou policajta v Kábule, druhým bol navrhovateľom prezentovaný prestup (konvertovanie) z moslimskej viery na vieru Cirkvi Ježiša Krista Svätých neskorších dní a tretím bol jeho vzťah k Slovenke, s ktorou žije a čaká dieťa.

Pokiaľ ide o prvý dôvod, navrhovateľ ničím nepreukázal existenciu údajného odsudzujúceho rozsudku Talibanu. Ako to však vyplýva z opisu udalostí, ktoré mu predchádzali, resp. ktoré nasledovali (prezentovaná smrť jeho otca v Pakistane), všetky prezentované obavy vyplývajú, resp. majú byť následkom pôsobenia navrhovateľa v radoch polície. Už táto samotná skutočnosť vylučuje udelenie azylu (z tohto dôvodu), nakoľko dôvod navrhovateľom prezentovanej obavy nespočíva v niektorom z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle (rasa, národnosť, náboženstvo, politické dôvody, príslušnosť k určitej sociálnej skupine). Ak sa teda navrhovateľ obáva akejsi „odplaty“ kriminálnych živlov za to, že ako policajt odhaľoval trestnú činnosť, táto skutočnosť (ak by ju aj navrhovateľ preukázal) nie je dôvodom na udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle. Navyše od ukončenia pôsobenia navrhovateľa v radoch polície uplynulo cca 16 rokov, pričom medzičasom došlo aj v Kábule k radikálnej zmene bezpečnostnej situácie. Podľa názoru krajského súdu významnou je aj skutočnosť, že navrhovateľ v dôsledku akejkoľvek hrozby nevycestoval z Afganistanu ako z krajiny svojho pôvodu, ale z Pakistanu, teda svoje prípadné obavy vyriešil vystáňovaním sa z Afganistanu do Pakistanu. Navrhovateľ tiež uviedol, že v Pakistane bol neznámym človekom zavraždený jeho otec. Sám navrhovateľ uviedol, že nevie, kto ho mal zavraždiť, a preto ak aj k tomuto incidentu došlo, nie je možné ho spájať s dôvodmi, prezentovanými navrhovateľom. Ak teda z tohto dôvodu odporca navrhovateľovi azyl neudelil, postupoval v súlade so zákonom. Navyše o tomto dôvode bolo už právoplatne rozhodnuté v konaní

ČAS: MU-120/PO-Ž-2008.

Pokiaľ ide o druhý dôvod, elementárnym predpokladom úvahy o udelení azylu z tohto dôvodu je preukázanie, že sa navrhovateľ skutočne vzdal moslimskej viery a že prijal náboženstvo mormónskej komunity. Podľa názoru prvostupňového súdu navrhovateľ tieto skutočnosti nepreukázal. Predložil síce odporcovi kópiu osvedčenia o krste a konfirmácii Cirkvi Ježiša Krista Svätých neskorších dní zo 4. septembra 2011 a kópiu listu zo 16. septembra 2011 podpísaného prezidentom Českej misie tejto cirkvi, avšak (ako to bolo uvedené) iba vo fotokópiách. Navyše ani jeden z týchto listinných dôkazov podľa názoru súdu nevykazuje znaky, ktoré by svedčili o ich pravosti - aj keď sa má jednať o oficiálne doklady, na žiadnom z nich nie je napr. odtlačok pečiatky vydávajúcej organizácie či jej predstaviteľa. Navrhovateľ podľa názoru súdu nepreukázal hodnoverným spôsobom opodstatnenosť tohto svojho dôvodu žiadosti o azyl.

Pretože navrhovateľ z tohto dôvodu Afganistan neopustil, jeho prezentovanie je podaním žiadosti o azyl na mieste. I keď zákon o azyle inštituuje podanie žiadosti o azyl na mieste výslovne neupravuje, v praxi môže nastať situácia, kedy osoba, zdržujúca sa mimo krajiny svojho pôvodu o azyl požiadava v dôsledku udalostí, ku ktorým došlo počas jej neprítomnosti v domovskej krajine. Tento dôvod však v prejednávanej veci nenastal. Druhým dôvodom podania tohto „druhu“ žiadosti je skutočnosť, že žiadateľ sa vlastným pričinením (počas pobytu mimo krajiny pôvodu) dostal do postavenia utečenca. V tomto prípade je potrebné preukázať, že sa domovská krajina (napr. jej štátne orgány) o takomto počínaní žiadateľa dozvedela a že takéto počínanie žiadateľa je kvalifikované ako konanie, ktoré objektívne navodzuje stav, ktorý žiadateľa dostáva do postavenia utečenca. V prejednávanej veci sa však krajina pôvodu navrhovateľa o navrhovateľom prezentovanom prijatí viery Cirkvi Ježiša Krista Svätých neskorších dní nedozvedela, ako to vyplýva z výpovede navrhovateľa. Navyše je tiež potrebné poznamenať, že navrhovateľ sa na žiadnom mieste v žiadnom azylovom konaní nezmenil o tom, že by sa zriekol moslimského vierovyznania, ktorá skutočnosť je podstatnou pre možné posudzovanie jeho konania (ak k nemu vôbec došlo) ako odpadliverstva. Ako to vyplýva z informácií o krajine pôvodu navrhovateľa, predpokladom sankcií (vo vzťahu k moslimskému vierovyznaniu) je práve odpadliverstvo. Súd tiež poznamenáva, že podľa všeobecného vyhodnocovania Cirkvi Ježiša Krista Svätých neskorších dní táto cirkev nie je zaradená medzi cirkvi kresťanské. Ak teda odporca navrhovateľovi azyl z tohto dôvodu neudelil, jeho rozhodnutie je podľa názoru súdu správne.

Pokiaľ ide o tretí dôvod, podľa § 10 zákona o azyle možno udeliť azyl žiadateľovi z dôvodu zlúčenia rodiny, pričom podmienkou je, aby osoba s ktorou sa chce žiadateľ o azyl zlúčiť je osobou, ktorej bol azyl na Slovensku udelený. Takáto situácia však v prejednávanej veci nenastala. S poukazom na uvedené, keďže odporca vo vzťahu k výroku o neudelení azylu dostatočným spôsobom zistil stav vecí, pričom si na posúdenie žiadosti zaobstaral aj dostatok relevantných informácií a pretože jeho výrok o neudelení azylu je podľa názoru správny a je v súlade so zákonom, súd rozhodnutie odporcu v časti (vo výroku) o neudelení azylu potvrdil ako zákonný.

K zrušujúcemu výroku rozsudku krajský súd uviedol, že odporca posudzoval možnosť vážneho bezprávia v prípade návratu navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu s poukazom na § 2 písm. f) zákona o azyle.

Pokiaľ ide o hrozbu výkonu trestu smrti (bod 1. citovaného ustanovenia), aj súd dospel k názoru, že vzhľadom na nepreukázanie odsúdenia, resp. aj na zásadnú zmenu politickej situácie navrhovateľovi výkon tohto trestu nehrozí.

Pokiaľ ide o formu vážneho bezprávia, konkretizovanú v bode 2. citovaného ustanovenia súd dospel k názoru, že odporca (aj vzhľadom na vykonané dokazovanie správami o krajine pôvodu navrhovateľa) nedostatočne zistil stav vecí, resp. v tejto časti jeho odôvodnenie nie je dostatočným. Súd z dôvodu prípadných pochybností poukazuje na skutočnosť, že posudzovanie otázky prijatia viery Cirkvi Ježiša Krista Svätých neskorších dní je rozdielne z pohľadu splnenia podmienok udelenia azylu a z pohľadu posúdenia ev. vážneho bezprávia. Odporca v tejto časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v podstate konštatoval, že navrhovateľovi ako konvertitovi v prípade návratu nič nehrozí, nakoľko nemá možnosť svoje vierovyznanie manifestovať a praktizovať. Takéto odôvodnenie svojho právneho názoru však podľa názoru súdu nie je dostatočným. Ak by sa navrhovateľ skutočne zriekol moslimského vierovyznania (čo v konaní preukázané a ani dokazované nebolo) a prijal vierovyznanie mormónske (čo

tak isto v konaní preukázané nebolo), jeho prípadné ohrozenie by sa neodvíjalo výlučne iba z prezentovania tohto vierovyznania. Navrhovateľ by sa v takomto prípade nutne (ak by sa zriekol moslimského vierovyznania) nezúčastňoval moslimských bohoslužieb, ktorá skutočnosť by mohla mať pre neho následky, ktoré by sa mohli prejaviť ako bezprávie. Akékoľvek relevantné závery v tomto smer sú však za daného stavu zistenia veci predčasné. Zistený stav veci v tejto časti posúdenia navrhovateľovej žiadosti o azyl je podľa názoru súdu nedostatočný, podobne ako aj jej odôvodnenie. Pokiaľ ide o formu vážneho bezprávia, konkretizovanú v bode 3. citovaného ustanovenia súd dospel k názoru, že odporca dostatočným spôsobom zistil stav veci a tento správne vyhodnotil.

K námietke, že odporca v konaní nevyužil možnosť udelenia azylu postupom podľa § 9 zákona o azyle súd poznamenal, že udelenie azylu podľa tohto zákonného ustanovenia patrí do výlučnej správnej úvahy odporcu. Na udelenie azylu podľa § 9 zákona o azyle niet právneho nároku a preto jeho neudelenie nie je odporca povinný komentovať či odôvodňovať. Stalo by sa tak iba v prípade, ak by navrhovateľ výslovne o tento „druh“ azylu požiadal, čo sa však v prejednávanej veci nestalo.

S poukazom na uvedené bude v ďalšom konaní potrebné, aby odporca v konaní vykonal predovšetkým dokazovanie, zamerané na preukázanie či nepreukázanie zrieknutia sa moslimského vierovyznania navrhovateľom, resp. na prijatie iného vierovyznania. Za tým účelom bude podľa názoru súdu potrebné, aby:

Overil (najvodnejšie dopytom na Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní), či sa navrhovateľ stal skutočne jej členom, ak áno kedy a na základe čoho.

Zistil, či sa navrhovateľ účinne vzdal svojho moslimského vierovyznania, ak áno kedy a akým spôsobom sa tak stalo.

Overil u príslušných švajčiarskych orgánov v akom časovom období sa navrhovateľ v roku 2011 zdržiaval na území Švajčiarska (na túto otázku podľa názoru súdu nie je potrebný súhlas navrhovateľa) a získanú informáciu porovnal s navrhovateľom predloženým osvedčením Cirkvi Ježiša Krista Svätých neskorších dní.

S poukazom na nutný časový odstup od vydania napadnutého rozhodnutia bude potrebné vyhľadať a do spisu založiť nové - aktuálne informácie o bezpečnostnej situácii v celom Afganistane, zamerané aj na Kábul.

III.

Odvolanie a vyjadrenie odporcu

Proti výroku tohto rozsudku o potvrdení rozhodnutia odporcu v časti neudelenia azylu podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol, že dňa 8. marca 2013 počas vstupného pohovoru uviedol, že počas vlády Talibanu bol v roku 1997 odsúdený k trestu smrti a že v mladosti bol členom mládežníckej organizácie komunistickej strany. Ako dôvody svojej žiadosti uviedol dôvody, ktoré prezentoval v predchádzajúcom konaní, medzi nimi tiež skutočnosť, že prestúpil na mormónsku vieru a tiež, že na Slovensku má priateľku, s ktorou čakajú dieťa.

Navrhovateľ sa domnieva, že argument odporcu, že žiadateľ nemá reálne možnosť manifestovať a praktizovať v Afganistane svoje náboženstvo a taktiež bolo preukázané, že v poslednom období nebol v Afganistane nikto odsúdený na trest smrti za „konvertovanie“, je nedostatočný. Podľa názoru navrhovateľa fakt, že za posledné roky nikto nebol odsúdený za konvertovanie na trest smrti ešte neznamená, že žiadateľ v krajine pôvodu nebude prenasledovaný z náboženských dôvodov. Ustanovenie § 8 písm. a/ zákona o azyle nehovorí nič o hrozbe smrti, ale o hrozbe z prenasledovania z náboženských dôvodov. Odvoláva sa na článok 130 Afganskej ústavy (The Constitution of Afghanistan), podľa ktorého sa nekodifikované zločiny (teda aj odpadlivosť pre konvertovanie na kresťanstvo) trestajú na základe jurisprudencie Hanafi podľa rozhodnutia štátneho zástupcu generálneho prokurátora.

Podľa názoru navrhovateľa existuje reálna hrozba, že bude po návrate do Afganistanu čeliť prenasledovaniu z dôvodu jeho konvertovania z islamu na kresťanstvo. Podľa navrhovateľa jedným z dôvodov udelenia azylu je podľa § 8 zákona o azyle aj prípad existencie opodstatnených obáv z prenasledovania z náboženských dôvodov.

Z uvedených dôvodov rozhodnutie súdu prvého stupňa v tejto časti vychádza z nedostatočne zisteného

skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia veci. Preto navrhovateľ navrhol, aby Najvyšší súd SR rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/41/2013 - 33 zo dňa 23. októbra 2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že krajský súd v odôvodnení k potvrdzujúcej časti napadnutého rozhodnutia skonštatoval, že navrhovateľ nepreukázal existenciu obáv z prenasledovania z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle, pretože ním uvádzané dôvody takýmito nie sú. Taktiež sa mu nepodarilo hodnoverným spôsobom preukázať, že sa vzdal moslimskej viery a konvertoval na mormónsku vieru. Ani dôvod zlúčenia s jeho priateľkou Slovenskou, s ktorou čaká dieťa, nie je dôvodom na udelenie azylu. Podľa názoru súdu, ak odporca z uvedených dôvodov navrhovateľovi neudelil azyl, postupoval správne, pretože dostatočným spôsobom zistil stav veci a na posúdenie veci si zaobstaral aj dostatok relevantných informácií. Odporca sa s právnym názorom súdu v plnej miere stotožňuje.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je odporca toho názoru, že navrhovateľ v priebehu konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, ani v oprávnom prostriedku neuviedol a nepreukázal také skutočnosti, ktoré by ho oprávňovali vydať rozhodnutie o udelení azylu, a má za to, že súd aj správny orgán objektívne a individuálne posúdil všetky relevantné okolnosti týkajúce sa predmetnej veci. Preto napadnuté rozhodnutie v časti o neudelení azylu považuje za vydané v súlade so zákonom o azyle. Navrhol preto, aby Najvyšší súd SR predmetný rozsudok v napadnutej časti potvrdil.

IV.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal rozsudok krajského súdu v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 12. marca 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

V zmysle § 21 ods. 11 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Ministerstvo vnútra SR ku dňu 31. decembra 2012 zrušilo okrem iných aj rozpočtovú organizáciu Migračný úrad Ministerstva vnútra SR a v zmysle § 21 ods. 13 zákona č. 523/2004 Z. z. práva a povinnosti zrušených rozpočtových organizácií prešli dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra SR. Na základe citovaných právnych noriem má Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že do postavenia Migračného úradu MV SR ako pôvodne žalovaného správneho orgánu nastúpilo z titulu zákonných zmien Ministerstvo vnútra SR. Preto bude s týmto právnym nástupcom ďalej konané na strane odporcu. Pod všeobecným označením odporca je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle; udelenie azylu je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa žiadateľ nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 9 zákona o azyle, ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

Podľa § 10 zákona o azyle, ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a

azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky.

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle, ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

Predmetom odvolacieho konania je rozhodnutie krajského súdu v časti výroku, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR. V medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že odporca vyhodnotil dôvody žiadosti o azyl i doplnkovú ochranu ako také, ktoré nemožno subsumovať pod niektorý zo zákonom predpokladaných dôvodov pre udelenie azylu relevantných v zmysle § 8 zákona o azyle. S dôvodmi uvedenými a podrobne rozobratými v napadnutom rozsudku sa aj odvolací súd stotožnil a súhlasí so záverom odporcu, pokiaľ ide o neudelenie azylu. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, z akého dôvodu nepovažoval navrhovateľa za ohrozenú osobu pre jeho údajné odsúdenie na trest smrti, čo však nebolo preukázané, za konvertovanie na mormónsku vieru a vzťah k občianke Slovenskej republiky, s ktorou čaká spoločné dieťa. Uviedol tiež, že odporca sa náležite a v súlade so zákonom vypořiadal s neudelením azylu z dôvodov situácie v krajine pôvodu, na druhej strane v zrušujúcej časti rozsudku podrobne uviedol dôvody, ktoré ho viedli k zrušeniu napadnutého rozhodnutia i otázky, ktoré musí odporca pred poskytnutím, resp. neposkytnutím doplnkovej ochrany vyriešiť.

Odvolací súd k tomu dodáva, že na poskytnutie azylu sa v zmysle zákonných ustanovení vyžaduje odôvodnená, nie teda akákoľvek obava. To znamená, že obava z prenasledovania musí reálne hroziť, nemôže byť fiktívna. Bez dôvodných tvrdení o reálnej hrozbe vážneho bezprávia takúto konštrukciu nemožno akceptovať.

Postupujúc podľa zákona a hodnotiac individuálne žiadosť navrhovateľa teda správne a v súlade so zákonom konštatovali i odporca i krajský súd, že navrhovateľom neboli splnené podmienky pre udelenie azylu, avšak vznikli odôvodnené pochybnosti o neposkytnutí doplnkovej ochrany.

Krajský súd presvedčivo vysvetlil dôvody, pre ktoré považoval napadnuté rozhodnutie odporcu v časti neudelenia azylu za zákonné a podrobne usmernil odporcu, ako má postupovať pri rozhodovaní o poskytnutí, resp. neposkytnutí doplnkovej ochrany. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom krajského súdu a jeho rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil, odkazujúc v podrobnostiach na dôvody jeho rozhodnutia.

V.

Trovy konania

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1

Občianskeho súdneho poriadku tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ v konaní úspešný nebol a odporca nemá na ich náhradu zákonný nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.